

اولین کنفرانس تحقیقات بنیادین در علوم کشاورزی و زیست محیطی

خرداد ۱۳۹۸ - دانشگاه شهید بهشتی

ISC ۹۷۱۸۱-۱۲۶۰۳

بررسی تراکم زیستی سفیدبالک توت *Aleuroclava jasmini* senso lato بر میزبان های گیاهی همیشه سبز در سطح فضای سبز شهری

زینب کیخسروی^{۱*}، علیرضا فرخی^۲، سمیه صیفوری^۱، محبوبه موسوی^۱، عبدالرضا قنبری پلت کله^۱

۱- مرکز تحقیقات آموزش و مشاوره فضای سبز شهرداری منطقه ۱۷ تهران

۲- رئیس اداره فضای سبز شهرداری منطقه ۱۷ تهران

چکیده

در چندسال اخیر شناسایی میزبان های گیاهی سفیدبالک (*Aleuroclava jasmini* senso lato (Hem.: Aleyrodidae) و شاخص تغذیه و نرخ خالص تولید مثل بر بعضی گیاهان بعنوان میزبان در سطح فضای سبز شهری مورد توجه مسئولین قرار گرفته است. به منظور تنوع زیستی و عوامل فیزیولوژیک دخیل در سیکل زندگی سفیدبالک ها که در اثر کاشت بی رویه درختان توت در تهران به وجود آمد، کنترل این آفت و بررسی مراحل سیکل زندگی در چهار فصل سال از پژوهش های مهم در حفظ سرانه فضای سبز و محیط زیست شهری به حساب می آید. در این مطالعه شاخص های تغذیه ای و نرخ خالص تولید مثل سفیدبالک توت در گیاهان همیشه سبز در سطح فضای سبز شهری منطقه ۱۷ در سال های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ مورد بررسی قرار گرفت. نمونه برداری گسترده بصورت هفتگی و ماهانه طی مشاهدات زیستی (تخم، پوره، شفیره) مورد نظر ثبت شد. میانگین نرخ خالص تولید مثل بر اساس طول دوره یک نسل آفت در گیاهان زیتون، پیراکانتا، ترون، یاس زرد، برگ نو، درخت بید در مدت زمان سه سال به ترتیب ۹۸/۲۱، ۲۰/۸، ۱۵/۶۶، ۹/۳۳، ۱۰ و ۲۸/۷۷ بوده است. نرخ خالص تولید نسل در گیاه زیتون بالاترین میانگین بود و نرخ محدود به افزایش جمعیت و عدم تکمیل طول یک نسل مربوط به گیاه ترون شامل تخم و پوره سن دو بود و درخت بید بعد از درخت زیتون بالاترین تراکم جمعیت زیستی سفیدبالک را داشتند. نتایج این تحقیق نشان می دهد به غیر از درخت زیتون بقیه گیاهان نامبرده بعنوان میزبان اجباری تلقی می شوند و شاخص تغذیه و تولیدمثل سفیدبالک مربوط به درختان توت و زیتون است و فرم زمستانگذران سفیدبالک *Aleuroclava jasmini* درخت زیتون می باشد و به منظور کنترل سفیدبالک در فضای سبز شهری بخاطر طول دوره نسل آفت در چهار فصل سال باید از کاشت توت و زیتون جلوگیری کرد و با یک برنامه پایش مستمر بر این دو گیاه می توان زندگی این آفت را به طور کامل از مخاطرات زیست محیطی و سرانه فضای سبز مهار کرد.

کلمات کلیدی: سفیدبالک توت، گیاهان همیشه سبز، شاخص تغذیه، فضای سبز شهری

* Corresponding author: کارشناس تحقیقات، آزمایشگاه و گیاهپزشکی اداره فضای سبز

Email: Zeynab.keykhosravi@gmail.com